
Revisionsrapport

Granskning av intern kontroll

Landstinget i Jönköpings län

*Kerstin Sikander
Cert. kommunal revisor
Mars 2013*

Innehållsförteckning

1.	Inledning	1
1.1.	Bakgrund och revisionsfråga.....	1
1.2.	Revisionsmetod	1
2.	Granskningsresultat	2
2.1.	Iakttagelser	2
2.1.1.	Riktlinjer	2
2.1.2.	Intern kontrollplan.....	2
2.1.3.	Genomförande av kontroller	3
2.1.4.	Återrapportering	3
3.	Bedömning och förslag till åtgärder.....	3

1. Inledning

1.1. Bakgrund och revisionsfråga

Inom ramen för den finansiella revisionen ingår en löpande granskning av den interna kontrollen. Revisionsfrågan i denna granskning är att ge svar på om landstingsstyrelsens och förvaltningarnas internkontrollarbete organiseras, planeras, utförs och följs upp på ett ändamålsenligt och effektivt sätt.

Revisionsfrågan ska besvaras utifrån följande kontrollfrågor:

1. Finns det tydliga riktlinjer för förvaltningarnas arbete med intern kontroll?
2. Ligger väsentlighet och risk till grund för intern kontrollplanerna?
3. Genomförs kontrollerna på ett effektivt sätt?
4. Sker rapportering av kontrollernas resultat?

Granskningen utgår från landstingets reglemente för internkontroll med tillhörande tillämpningsanvisningar (LF 2003-02-25) samt landstingsstyrelsen ansvar för intern kontroll enligt kommunallagen.

1.2. Revisionsmetod

Vi har tagit del av reglemente och tillämpningsanvisningar, intern kontrollplaner, återrapportering samt övrig dokumentation som upprättats i samband med intern kontrollarbetet.

Vi har genomfört intervjuer med ekonomidirektör, redovisningschef, controller med övergripande ansvar för genomförandet av kontrollmoment samt ekonomichefer vid förvaltningarna.

Rapporten har varit föremål för sakgranskning.

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

2.1.1. Riktlinjer

Det viktigaste styrdokumentet för arbetet med intern kontroll är landstingets internkontrollreglemente med tillämpningsanvisningar (LF 2003-02-25).

I reglementet tydliggörs roller och ansvar. Landstingsstyrelsen har det yttersta ansvaret för att se till att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att ett internt kontrollsystem finns inom landstinget och att detta utvecklas utifrån landstingets kontrollbehov. Landstingsdirektören har i förvaltningsorganisationen det yttersta ansvaret för den interna kontrollen. Landstingsdirektören ska styra och följa upp den interna kontrollen inom landstinget. Förvaltningschefen har ansvaret för den interna kontrollen inom sin förvaltning. I detta ansvar ligger att utifrån principerna för den interna kontrollen i landstinget vid behov utfärda regler och anvisningar för den egna interna kontrollens organisation, utformning och funktion.

Reglementet anger att landstingsdirektören årligen för landstingsstyrelsens godkännande ska redovisa en landstingsövergripande intern kontrollplan som visar planerade aktiviteter (kontrollmoment) för att säkerställa att den interna kontrollen fungerar. Förvaltningschef ska inom sin förvaltning årligen upprätta en särskild plan för genomförande och uppföljning av den interna kontrollen.

2.1.2. Intern kontrollplan

Landstingets arbete med intern kontroll styrs i mycket hög grad från landstingets kansli. Ekonomidirektören leder arbetet med att ta fram förslag till landstingsgemensamma kontrollmoment. Val av kontroller sker utifrån en risk- och väsentlighetsanalys. Analysen identifierar sannolikheter och konsekvenser för möjliga felaktigheter i den professionella yrkesutövningen. Bedömningen av risk och väsentlighet framgår av intern kontrollplanen. För 2012 har landstingsstyrelsen fattat beslut (LS 2012-02-28) om intern kontrollplan innehållande följande fem kontrollmoment:

Kontrollmoment	Syfte
Rehabiliteringsutredning (följsamhet till riktlinjer)	Säkerställa att rehabiliteringsutredning görs.
Systemmätetal avtalstrohet (rättvisande och tillförlitlig information om verksamheten)	Kvalitetssäkra systemmätetalalet avtalstrohet.
Betalning av leverantörsfakturer i tid (skydd mot förluster och förströelse av landstingets tillgångar)	Kontrollera omfattningen och orsak till att leverantörsfakturer ej betalas i tid.
Registrering av avvikelser i Synergi (upptäckt av allvarliga fel och att dessa elimineras)	Identifiera om de avvikelser som registreras åtgärdas.
Revidering av faktadokument (ändamålsenliga och väl dokumenterade system och rutiner)	Säkerställa att faktadokument revideras, enligt riktlinjer, efter två år.

Vår granskning har visat att merparten av förvaltningscheferna inte upprättar en särskild plan för genomförande och uppföljning av den interna kontrollen inom den egna förvaltningens verksamhetsområde. Endast två förvaltningar har kompletterat intern kontrollplanen med egna kontrollmoment. Medicinsk diagnostik har lagt till kontrollmoment gällande arbetsmiljöronder samt investeringsredovisning. Jönköpings sjukhusområde har lagt till kontroller angående informationsskydd utifrån lagkrav samt efterlevnad av flexitidsavtalet.

2.1.3. Genomförande av kontroller

Samtliga förvaltningar har genomfört kontroller enligt anvisningar från landstingets kansli. Anvisningarna är detaljerade och lätta att följa.

2.1.4. Återrapportering

Förvaltningscheferna har rapporterat resultatet av genomförda kontrollmoment samt i vissa fall kommenterat resultatet och givit ett allmänt omdöme om hur väl den interna kontrollen fungerar. Rapporteringen har skett, enligt tidsplan, till landstingets kansli som sammanställt resultatet.

Landstingsstyrelsen har behandlat landstingsdirektörens rapport om uppföljning av intern kontrollplan 2012 (LS 2013-02-26). I rapporten framgår att resultatet för tre kontrollmoment påvisar brister som föranleder att särskilda åtgärder vidtas.

Någon löpande rapportering har inte skett till landstingsstyrelsen under 2012.

3. Bedömning och förslag till åtgärder

Utifrån granskningens iakttagelser är det vår bedömning att landstingsstyrelsen behöver fortsätta utveckla arbetet med hur den interna kontrollen ska organiseras, planeras och genomföras. Intern kontrollarbetet följer inte reglementet full ut när det gäller att utforma en god intern kontroll på förvaltningsnivå.

Vi bedömer några områden som särskilt viktiga för landstingsstyrelsens fortsatta arbete kopplat till uppsiktsplikt och övergripande ansvar.

- Landstingsstyrelsen bör revidera och förnya reglementet för intern kontroll. Någon översyn har inte skett sedan 2003.
- Vår bedömning är att den tillämpade modellen, att ta fram landstingsgemensamma kontrollmoment med instruktioner för genomförande, bidrar till att kontrollerna genomförs effektivt och håller en god standard. Vi anser dock att intern kontrollplanen även ska innehålla förvaltningsspecifika kontrollmoment för att arbetet med intern kontroll ska bli mer ändamålsenligt. Varje förvaltning har ett antal rutiner och aktiviteter som ur ett risk- och väsentlighetsperspektiv är tänkbara kontrollområden.
- Det finns för närvarande ingen formaliserad samverkan mellan förvaltningarna eller dialog mellan förvaltningarna och landstingets kansli. En särskild referensgrupp med representanter från de största

förvaltningarna med uppdrag att utveckla arbetet med den interna kontrollen i ett koncernperspektiv bör bildas.

- Landstingsstyrelsens ledamöter bör involveras i processen att identifiera och värdera verksamhetens risker.
- Landstingsstyrelsen bör ta ställning till vilken information och återrapportering de anser sig behöva för att uppfylla sin uppsiktsplikt.
- Landstingsstyrelsen bör som en del i uppsikten följa upp förvaltningarnas interna kontroll löpande under året.

2013-03-27

Kerstin Sikander

Projektledare

Jean Odgaard

Uppdragsledare